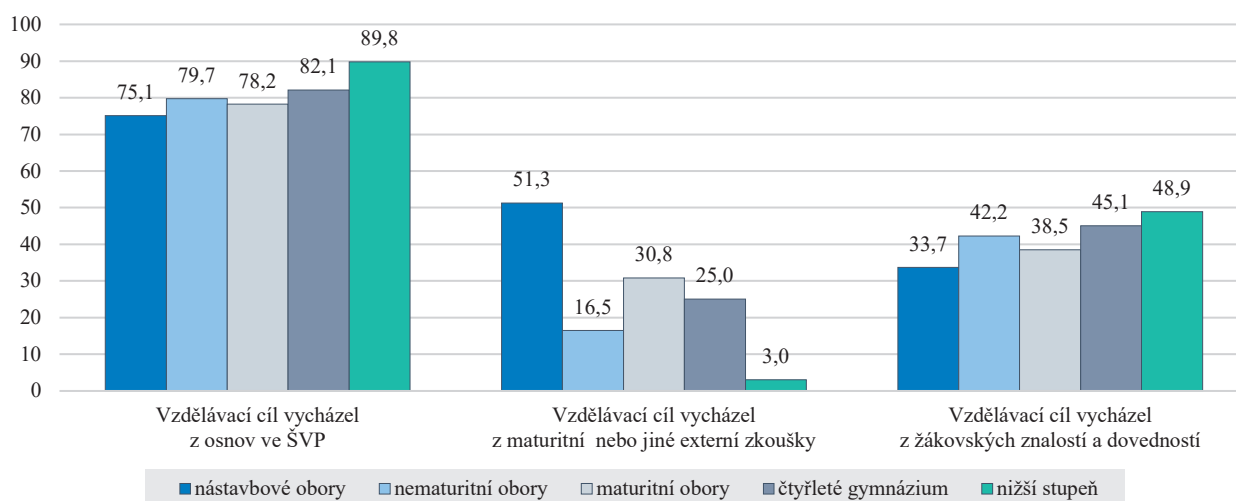

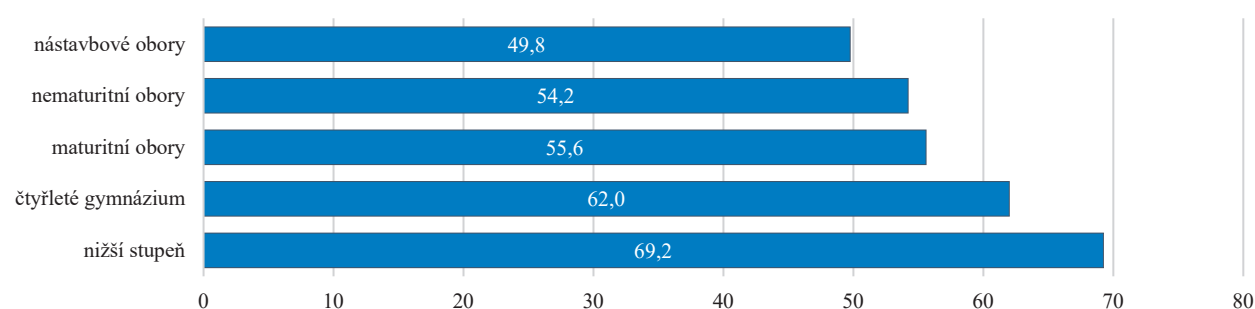
GRAF 66 | Četnost některých znaků kvalitní práce s cílem podle oborů vzdělání (v %)

Uvedená zjištění dobře dokumentují výrazný rozdíl v kvalitě práce s cílem výuky. Výuka nejen v nástavbových, ale i maturitních oborech je výrazně ovlivněna maturitní zkouškou a přehnaně vysoké soustředění na maturitní zkoušku ve svém důsledku snižuje efektivitu vzdělávání, kdy obsahy maturitní zkoušky nemusí být dobře využitelné v reálném prostředí žáka. Navíc výsledky žáků v těchto skupinách oborů naznačují malý efekt uvedeného úsilí. Dominance „probírání nové látky“, kterou dokládá vysoké zastoupení cíle vycházejícího z osnov na úkor cíle vycházejícího z žákovských znalostí a dovedností, je dokladem zaměření pedagogů více na uvedené „probírání“ a méně na reálnou situaci znalostí a dovedností. Tento stav mohou úspěšněji překonávat žáci, kteří jsou výkonově motivováni. Důsledkem je, že žáci bez této motivace ztrácejí o vzdělávání zájem a výuka je pro ně málo přínosná. Vzhledem k nižšímu počtu přítomných žáků ve výuce v oborech odborného vzdělávání by četnost cílů, které vychází ze žákovských znalostí a dovedností, měla být výrazně vyšší.

Uvedené shrnutí dobře dokumentuje například výuka matematiky, která je až na nižší stupeň pod průměrem výskytu znaků kvality práce s cílem a je ve všech oborech jedním z předmětů s nejnižším výskytem uvedených znaků (v nástavbových oborech je dokonce o 15 p. b. horší než průměr). Vzhledem k zaměření výuky v nástavbových oborech na maturitní zkoušku a vzhledem k tomu, že v 80 % byla hospitována výuka v nástavbových oborech s počtem přítomných žáků 16 a méně, nejsou slabé výsledky u maturitní zkoušky překvapivé.

Druhým kritériem je hodnocení míry využívání širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. V téměř jedné polovině škol má podstatná část pedagogů v uvedeném způsobu organizace hodiny zásadní problémy. V hodinách je sledována kvalita organizace, její převládající způsoby, podpora procesu učení ze strany pedagogů a aktivity žáků dokládající učení.

Výskyt znaků dokládajících úroveň kvality organizace (zda je hodina dobře organizována, zda není jednotvárná vzhledem k činnostem žákům, zda jsou zapojeni všichni žáci, zda jsou aktivní a zda tempo hodiny odpovídá tempu žáků) je relativně vyšší, přesto je ale jen 59 %. Právě ve výskytu těchto znaků je výrazný rozdíl mezi jednotlivými obory vzdělání.

GRAF 67 | Četnost znaků kvalitní organizace výuky podle oborů vzdělání (v %)

Rozdíly v kvalitě organizace výuky mezi jednotlivými obory vzdělání souvisí s aktivitou pedagoga a žáků. Na nižším stupni je oproti nástavbovým oborům dvakrát častější situace, že pedagog v hodině vytváří podmínky, podněty a aktiv-